

© כל הזכויות שמורות
 קובץ זה נכתב על-ידי שלומי.
 אין להעתיקו ואין להציגו מחוץ לאתר של שלומי.

פתרון לבחינה מ 11/02/15

שאלה 1

- א.** התפלגות $Bin(3,0.5)$
 (אפשר גם במקום לרשום שזו התפלגות בינומית, לתת את פונקציית ההסתברות).
ב. $P(X^2 = 1) = P(X = 1) = 3 \cdot 0.5^3$, $P(X^2 = 0) = P(X = 0) = 0.5^3$,
 $P(X^2 = 9) = P(X = 3) = 0.5^3$, $P(X^2 = 4) = P(X = 2) = 3 \cdot 0.5^3$

הערה

X^2 אינו בעל אחת ההתפלגויות המיוחדות. לכן כאן צריך לרשום את פונקציית ההסתברות.

ג.
$$P(X = 1 | X \leq 2) = \frac{P(X = 1, X \leq 2)}{P(X \leq 2)} = \frac{P(X = 1)}{1 - P(X = 3)} = \frac{3 \cdot 0.5^3}{1 - 0.5^3} = \frac{3}{7}$$

שאלה 2

- א.** $0.5 \cdot 0.5 + 0.5 \cdot 0.5^2 = \frac{3}{8}$
 (אם הם זהים, אז בסיכוי חצי ואם הם אינם זהים, אז בסיכוי רבע).
- ב.**
$$r(X, Y) = \frac{Cov(X, Y)}{\sqrt{V(X)V(Y)}}$$

 הם כל אחד אינדיקטורים בעלי הסתברות חצי ולכן
 $V(X) = V(Y) = 0.5 \cdot 0.5 = 0.25$
 (שונות של אינדיקטור בעל הסתברות p שווה ל $p(1-p)$).

$$Cov(X, Y) = E(XY) - E(X)E(Y) = \frac{3}{8} - \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{8}$$

 (XY מקבל את הערך 1 אם שניהם בנים, אחרת הוא מקבל את הערך 0, לכן תוחלתו שווה להסתברות שהוא מקבל את הערך 1).
 לכן $r(X, Y) = \frac{1/8}{1/4} = 0.5$
- ג.** A - המאורע ששניהם בנים
 B - המאורע שהם זהים
- $$P(B | A) = \frac{P(A \cap B)}{P(A)} = \frac{0.5 \cdot 0.5}{\frac{3}{8}} = \frac{2}{3}$$

שאלה 3

$$\begin{aligned} P(Y > X) &= \sum P(Y = k)P(X < k) = \\ &= P(Y = 1) \cdot 0 + P(Y = 4) \cdot \frac{3}{6} + P(Y = 5) \cdot \frac{4}{6} + P(Y = 6) \cdot \frac{5}{6} = \\ &= \frac{2}{6} \cdot \frac{3}{6} + \frac{1}{6} \cdot \frac{4}{6} + \frac{2}{6} \cdot \frac{5}{6} = \frac{5}{9} \end{aligned}$$

ב. הסתברות המשלים היא

$$(P(X = 1) + P(X = 3) + P(X = 5))(P(Y = 1) + P(Y = 5)) = \frac{3}{6} \cdot \frac{2}{6} = \frac{1}{6}$$

לכן, הסתברות המאורע היא $\frac{5}{6}$.

הערה

אפשר גם לחשב ישירות לפי עקרון ההכלה וההפרדה. הסתברות האיחוד שלפחות בהטלה אחת נקבל תוצאה זוגית שווה לסכום ההסתברויות על פני שני המטבעות פחות הסתברות החיתוך.

$$\begin{aligned} \frac{3}{6} + \frac{4}{6} - \frac{3}{6} \cdot \frac{4}{6} &= \frac{5}{6} \\ E(2X + Y) &= E(2X) + E(Y) = 2E(X) + E(Y) = \\ &= 2 \cdot \frac{1+6}{2} + \left(\frac{1}{6} \cdot 1 + \frac{2}{6} \cdot 4 + \frac{1}{6} \cdot 5 + \frac{2}{6} \cdot 6 \right) = \frac{34}{3} \end{aligned}$$

ד. לגבי כל הטלה שבין השניה לתשיעית יתקיים התנאי, אם מתקבל בה 4 ובקודמת לה התקבל 1 ובבאה 5 או 6, או שהתקבל בה 5 ובקודמת לה התקבל 1 או 4 ובבאה 6. זה קורה בסיכוי

$$\begin{aligned} \frac{2}{6} \cdot \frac{1}{6} \cdot \frac{3}{6} + \frac{1}{6} \cdot \frac{3}{6} \cdot \frac{2}{6} &= \frac{12}{216} = \frac{1}{18} \\ \frac{8}{18} &= \frac{4}{9} \end{aligned}$$

תוחלת סכום שמונה אינדיקטורים שווה לסכום תוחלתם

הערה

שימו לב שהמאורע שתוצאה מסוימת גדולה מתוצאה אחת והמאורע שהיא קטנה מתוצאה אחרת הם תלויים (אם למשל מתקיים שבהטלה 2 קבלנו תוצאה גבוהה מאשר בהטלה 1, אז גדלים הסיכויים שבהטלה 2 קבלנו תוצאה גבוהה, וקטנים הסיכויים שבהטלה 2 נקבל תוצאה נמוכה מבהטלה 3).

לכן הסתברות החיתוך שלהם אינה שווה למכפלת ההסתברויות שלהם.

הערה נוספת

הסיכוי שבהטלה השניה נקבל תוצאה גבוהה מבראשונה ונמוכה מבשלישית הוא שליש, רק אם ידוע שבשלושת ההטלות קבלנו שלוש תוצאות שונות. אבל זה לא המצב כאן.

ה. דרך ראשונה

יהי M - המכסימום

$$\begin{aligned} P(M = 1) &= \left(\frac{1}{6}\right)^{10} \\ P(M = 4) &= P(M \leq 4) - P(M < 4) = \left(\frac{3}{6}\right)^{10} - \left(\frac{1}{6}\right)^{10} \end{aligned}$$

$$P(M = 5) = P(M \leq 5) - P(M < 5) = \left(\frac{4}{6}\right)^{10} - \left(\frac{3}{6}\right)^{10}$$

$$P(M = 6) = 1 - \left(\frac{4}{6}\right)^{10}$$

$$E(M) = P(M = 1) \cdot 1 + P(M = 4) \cdot 4 + P(M = 5) \cdot 5 + P(M = 6) \cdot 6$$

דרך שניה (לפי נוסחת הזנב)

$$P(M \geq 1) = 1$$

$$P(M \geq 2) = P(M \geq 3) = P(M \geq 4) = 1 - P(M = 1) = 1 - \left(\frac{1}{6}\right)^{10}$$

$$P(M \geq 5) = 1 - \left(\frac{3}{6}\right)^{10}$$

(מתקיים $M \geq 5$ אם לא בכל ההטלות קבלנו תוצאות של 1 ו 4) .

$$P(M \geq 6) = 1 - \left(\frac{4}{6}\right)^{10}$$

עבור $k > 6$ מתקיים $P(M \geq k) = 0$.

לפי נוסחת הזנב מתקיים

$$E(M) = P(M \geq 1) + P(M \geq 2) + P(M \geq 3) + P(M \geq 4) + P(M \geq 5) + P(M \geq 6)$$

שלומי